

Representantforslag 115 S

(2010–2011)

fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Henning Skumsvoll, Siri A. Meling, Bjørn Lødemel, Line Henriette Hjemdal, Trine Skei Grande og Borghild Tenden

Dokument 8:115 S (2010–2011)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Henning Skumsvoll, Siri A. Meling, Bjørn Lødemel, Line Henriette Hjemdal, Trine Skei Grande og Borghild Tenden om å inkludere småkraftverk i en overgangsordning for grønne sertifikater

Til Stortinget

Bakgrunn

Det er et bredt politisk ønske om å bygge ut mer fornybar energiproduksjon i Norge. I Stortinget har det i mange år vært enighet om at en ordning med grønne sertifikater vil være et godt tiltak for å stimulere til en slik satsing. Det er derfor gledelig at det har blitt enighet om et felles el-sertifikatmarked med Sverige med sikte på at det skal iverksettes fra 1. januar 2012.

Det har også vært generell enighet om at man må unngå investeringstørke i tiden frem mot innføringen av en sertifikatordning. Dette var tema i Stortingets debatter om grønne sertifikater allerede i 2003/2004, da man opplevde at mange småkraftprosjekter ble lagt på is i påvente av en ordning med grønne sertifikater. Med den bakgrunn ble det gitt klare løfter om en god overgangsordning for dem som investerte tidlig. Investorer innen fornybar energi ble forsikret om at de kunne gjennomføre sine prosjekter i trygghet om at de vil være med i en sertifikatordning når den trer i kraft.

Da Stortinget diskuterte ordningen med grønne sertifikater i 2004, uttalte en enstemmig energi- og miljøkomité følgende i Innst. S. nr. 181 (2003–2004):

«Komiteen mener det er avgjørende viktig at investeringer i ny fornybar energi ikke stopper opp i påvente av et slikt marked, og komiteen legger til grunn at alle som investerer i prosjekter fra og med 1. januar 2004, og som ellers vil bli tilkjent grønt sertifikat, får det. Komiteen viser i denne sammenheng til pressemelding fra olje- og energiminister Einar Steensnæs der han uttaler:

'Jeg vil understreke at de som bygger ut kraftproduksjon nå ikke skal tape på det ved en innføring av et marked for grønne sertifikater. Sertifikatberettigede anlegg for elektrisitetsproduksjon med byggestart etter 1. januar 2004 vil ha mulighet til å delta i et system for grønne sertifikater, selv om et slikt system måtte bli etablert etter dette tidspunktet.'

Komiteen støtter dette.»

Forslagsstillerne vil understreke at en samlet komité viste til at alle som investerer i teknologier som vil motta grønne sertifikater, skal få være med i en overgangsordning. Det antydes ingen begrensninger.

Forslagsstillerne vil også vise til at Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet fremmet følgende forslag:

«Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har merket seg den usikkerheten som har oppstått ved at Regjeringen har utsatt innføringen av et grønt sertifikatmarked til 2006. Disse medlemmer viser til at et flertall på Stortinget flere ganger har understreket viktigheten av å få innført et pliktig grønt sertifikatmarked for ny fornybar energi, og mener at det bør innføres tidligere enn 1. januar 2006.

Disse medlemmer mener dette bør kunne iverksettes, om mulig ett år tidligere, fra 1. januar 2005. Disse medlemmer foreslår:

'Stortinget ber Regjeringen legge frem det nødvendige lovforslag om innføring av et pliktig norsk-svensk sertifikatmarked så snart som mulig. Alle anlegg med byggestart etter 2004 og

som kvalifiserer for det, må kunne omfattes av ordningen.»)

Forslaget bekrefter at også de rød-grønne partiene mente en overgangsordning måtte være identisk med de teknologier som til slutt skulle være med i et grønt sertifikatsystem.

Disse prinsipper og politiske løfter ble likevel ikke fulgt opp da regjeringen høsten 2009 presenterte sitt forslag til overgangsordning i forbindelse med et norsk-svensk grønt sertifikatmarked fra 2012. I regjeringens ordning vil kraftverk med byggestart etter 7. september 2009 bli med i et el-sertifikatmarked, med fradrag for tiden de har vært i drift. Men for dem som er bygget mellom 1. januar 2004 og 7. september 2009, er det nå bare mini- og mikrokraftverk (altså mindre enn 1 MW) som får ta del i overgangsordningen, med fradrag for den tiden de har vært i drift.

Forslagsstillerne vil understreke at regjeringen Bondevik åpenbart hadde til hensikt å inkludere småkraft i grønne sertifikater, og at dagens regjering derfor bryter løfter dersom de ikke inkluderer småkraftverk i overgangsordningen. I St.meld. nr. 18 (2003–2004) Om forsyningssikkerheten for strøm mv., side 90-91, pkt. 5.5, omtales grønne sertifikater. Her er ingen hint om at småkraftverk ikke skal få være med. Det argumenteres tvert imot om en bredest mulig ordning, og at vann og vind er de beste teknologiene.

Lov om elsertifikater fra dagens regjering har nå vært ute på høring. Responsen på lovforslaget var formidabel, med innspill fra blant annet 70 kommuner, i tillegg til en rekke organisasjoner og andre høringsinstanser. Felles for høringssvarene er stort sett at de ber regjeringen holde tidligere politiske løfter, og inkludere 180 kraftverk som er bygget etter 2004, i overgangsordningen.

Aktørene i småkraftbransjen har gitt klart uttrykk for at de føler seg lurt av regjeringen. For kraftverk bygget mellom 1. januar 2004 og 7. september 2009 er dette en ordning som er betydelig dårligere enn det bransjen hadde grunn til å forvente. Det samme gjelder kraftverk som er under bygging eller er satt i drift etter at Soria Moria 2 ble lagt frem, og som småkrafteierne helt til det siste trodde ville bli med i elsertifikatmarkedet. Den massive responsen i høringsrunden på lovforslaget viser at det er stor enighet ute

i det ganske land om at regjeringen går vekk fra tidligere lovnader ved ikke å inkludere kraftverk bygget mellom 1. januar 2004 og 7. september 2009.

Forslagsstillerne viser videre til svar fra daværende statsråd Terje Riis-Johansen til Line Henriette Hjemdal i en spørretimedebatt 10. mars 2010, der han sier:

«... at overgangsordningen er et nasjonalt anliggende, så det er selvsagt ikke noe den svenske regjeringen har presset den norske regjeringen til å gjøre.»

Det er altså ikke svenskene som har ønsket eller presset regjeringen til å gå vekk fra tidligere lovnader.

Staten må være pålitelig og villig til å bære deler av den økonomiske risikoen når en bestemt utvikling er ønsket. Denne saken, på samme måte som biodieselsaken, bidrar til å redusere tilliten mellom myndigheter og investorer innen grønn teknologi. Denne tilliten har ligget til grunn når mange enkeltpersoner og bedrifter har investert i småkraftverk etter 2004. Man har stolt på at Stortingets enstemmige holdning ville bli fulgt. I stedet ser man at staten løper fra sitt ansvar.

En rekke enkeltpersoner og bedrifter har gjort store investeringer og tatt betydelig økonomisk risiko for å bygge ut fornybar energi. De har gjort det et samlet storting har bedt dem om. De som satset og tok mest risiko, blir straffet. Regjeringens overgangsordning premierer ikke foregangsmenn, entreprenørskap eller utvikling. Den premierer tilbakeholdenhet og dem som «sitter på gjerdet». Det mener forslagsstillerne er uheldig.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen sikre at alle anlegg med byggestart fra og med 1. januar 2004, og som kvalifiserer for grønne sertifikater fra 2012, inkluderes i overgangsordningen.

21. mars 2011